

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1966

Vyhlásené: 24.06.1966 Časová verzia predpisu účinná od: 01.07.1969 do: 17.11.1969

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

44

VYHLÁŠKA

Ministerstva zdravotníctva

z 13. júna 1966

o zdravotníckych pracovníkoch a iných odborných pracovníkoch v zdravotníctve

Ministerstvo zdravotníctva ustanovuje po dohode s Ministerstvom školstva a kultúry a s ostatnými zúčastnenými ústrednými úradmi a orgánmi podľa § 54 ods. 1 a § 58 ods. 2 zákona č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu:

Prvá časť

KATEGÓRIE ZDRAVOTNÍCKYCH PRACOVNÍKOV

Lekári

§ 1

(1) Lekári obstarávajú úlohy vyžadujúce vysokoškolské lekárske vzdelanie, najmä určujú diagnózu, určujú liečebný plán i plán hygienických a protiepidemických opatrení, určujú zdravý spôsob života a práce, vykonávajú výber osôb, ktoré sa majú zaradiť do sústavnej dispenzárnej starostlivosti, ukladajú izoláciu a karanténne opatrenia, vydávajú posudky, predpisujú lieky a uskutočňujú liečebné výkony.

(2) Lekári riadia a kontrolujú prácu pridelených spolupracovníkov a vedú ich sústavne k zvyšovaniu úrovne ich práce.

§ 2

(1) Spôsobilosť na výkon lekárskeho povolania sa získava ukončením štúdia a zložením predpísaných skúšok na fakulte všeobecného lekárstva, fakulte detského lekárstva a lekárskej fakulte hygienickej.

(2) Absolventi fakulty detského lekárstva a fakulty všeobecného lekárstva - detského smeru získavajú spôsobilosť na výkon povolania predovšetkým v starostlivosti o deti, absolventi lekárskej fakulty hygienickej na výkon povolania predovšetkým v hygiene a epidemiológii. Absolventi stomatologického smeru fakulty všeobecného lekárstva získavajú spôsobilosť na výkon lekárskeho povolania len v starostlivosti o chrup a ústnu dutinu.

(3) Ministerstvo zdravotníctva môže zo závažných dôvodov udeliť absolventovi stomatologického smeru fakulty všeobecného lekárstva povolenie na výkon povolania v inom úseku zdravotníckych služieb, než pre ktorý získal spôsobilosť, a určiť potrebné podmienky. Absolventom fakulty

detského lekárstva, fakulty všeobecného lekárstva - detského smeru a absolventom lekárskej fakulty hygienickej môže také povolenie udeliť Ministerstvo zdravotníctva.

§ 3

Farmaceuti

(1) Farmaceuti obstarávajú úlohy vyžadujúce vysokoškolské farmaceutické vzdelanie, najmä pri príprave, výrobe, výdaji, distribúcii a kontrole liečiv a pri špeciálnych laboratórnych prácach.

(2) Farmaceuti v lekárňach najmä prijímajú recepty a posudzujú ich, či zodpovedajú príslušným predpisom, pripravujú lieky, vydávajú lieky na predpis lekára po vykonaní konečnej kontroly a kontrolujú farmaceutické suroviny na prípravu liekov.

(3) Farmaceuti riadia a kontrolujú prácu pridelených spolupracovníkov a vedú ich sústavne k zvyšovaniu úrovne ich práce.

(4) Spôsobilosť na výkon povolania farmaceuta sa získava ukončením štúdia a zložením predpísaných skúšok na farmaceutickej fakulte.

§ 4

Dentisti

(1) Dentisti poskytujú ambulantnú liečebno-preventívnu starostlivosť o chrup. Pritom sú oprávnení

- a) odstraňovať zubný kameň a povlak,
- b) pribrusovať zuby,
- c) zhotovovať pevné a snímacie upevňovacie dlahy,
- d) odstraňovať citlivosť zubov impregnáciou,
- e) otvárať a plniť (plombovať) zuby a korene vrátane ošetrenia koreňa,
- f) vyťahovať zuby a korene s výnimkou prípadov vyžadujúcich lekárske ošetrenie,
- g) zhotovovať a zasadzovať, prispôbovať a opravovať pevné a snímacie umelé náhrady chrupu, zubov a ich častí.

(2) Na uskutočňovanie výkonov uvedených v odseku 1 sú dentisti oprávnení brať odtlačky zubov a čeľustí, používať miestne znecitlivenie a potrebné liečivá, zhotovovať a hodnotiť röntgenové snímky zubov. Na iné výkony nie sú dentisti oprávnení. Ak pri uskutočňovaní výkonov zistia, že je potrebné lekárske ošetrenie, nesmú, pokiaľ nejde o poskytnutie prvej pomoci, vo výkonoch pokračovať a sú povinní odovzdať ošetrovaného na ďalšie odborné ošetrenie, prípadne mu toto ošetrenie zabezpečiť.

(3) Povolanie dentistu môžu vykonávať zdravotnícki pracovníci, ktorí získali spôsobilosť na výkon tohto povolania podľa skorších predpisov; toto povolanie môžu ďalej vykonávať pracovníci, ktorým to povolí minister zdravotníctva po absolvovaní odborného školenia a dodatočnom zložení skúšky.

Strední zdravotnícki pracovníci

§ 5

(1) Strední zdravotnícki pracovníci vykonávajú svoju odbornú činnosť vyžadujúcu stredné zdravotnícke vzdelanie, a to podľa povahy vykonávanej práce buď samostatne alebo podľa pokynov lekára, prípadne iného vedúceho pracovníka.

(2) Strednými zdravotníckymi pracovníkmi sú zdravotná sestra, detská sestra, ženská sestra, zubná sestra, diétna sestra, rehabilitačný pracovník, asistent hygienickej služby, zdravotný laborant, röntgenový laborant, zubný laborant, lekárenský laborant a očný optik. Počet odborov stredných zdravotníckych pracovníkov môže Ministerstvo zdravotníctva prispôbovať podľa potrieb zdravotníckych služieb.

(3) Rozsah oprávnení a náplň činnosti jednotlivých odborov stredných zdravotníckych pracovníkov ustanoví Ministerstvo zdravotníctva.

§ 6

(1) Spôsobilosť na výkon povolání jednotlivých odborov stredných zdravotníckych pracovníkov sa získava ukončením štúdia a zložením predpísaných skúšok na strednej zdravotníckej škole. Ministerstvo zdravotníctva môže ustanoviť podmienky pre rozšírenie spôsobilosti stredných zdravotníckych pracovníkov na výkon povolania v ďalšom odbore.

(2) Stredný zdravotnícky pracovník môže byť prevedený na prácu v inom odbore, než pre ktorý získal spôsobilosť, len výnimočne. Prechodne možno také opatrenie urobiť bez doplnenia spôsobilosti so súhlasom pracovníka najdlhšie na dobu šiestich mesiacov, bez jeho súhlasu najdlhšie na dobu tridsiatich dní. Inak možno previesť stredného zdravotníckeho pracovníka na prácu v inom odbore, než pre ktorý získal spôsobilosť, len s jeho súhlasom a za predpokladu, že získa spôsobilosť pre tento odbor dodatočne.

Nižší zdravotnícki pracovníci

§ 7

(1) Nižší zdravotnícki pracovníci vykonávajú v zdravotníckych zariadeniach pod vedením vyššie kvalifikovaných odborných pracovníkov práce vyžadujúce krátkodobé zdravotnícke vzdelanie.

(2) Nižšími zdravotníckymi pracovníkmi sú sanitárky (sanitári) pre jednotlivé úseky práce, pestúnky, zubné inštrumentárky a dezinfektori. Počet odborov nižších zdravotníckych pracovníkov môže Ministerstvo zdravotníctva prispôbovať podľa potrieb zdravotníckych služieb.

(3) Rozsah oprávnení a náplň činnosti jednotlivých odborov nižších zdravotníckych pracovníkov ustanoví Ministerstvo zdravotníctva.

§ 8

Nižší zdravotnícki pracovníci získavajú spôsobilosť na výkon povolania absolvovaním odborného školenia a zložením záverečnej skúšky. Toto školenie je organizované v zdravotníckych zariadeniach podľa učebných plánov a osnov vydaných Ministerstvom zdravotníctva.

§ 9

Zaškolenie na novom pracovisku

Ak prejde zdravotnícky pracovník na pracovisko iného odborného oddelenia, je vedúci povinný zabezpečiť pod vedením povereného skúseného pracovníka jeho zaškolenie, najmä v špeciálnych zručnostiach a vedomostiach, v organizácii a prevádzke a v bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Zaškolenie sa vykonáva spravidla počas troch mesiacov po nástupe a jeho priebeh sa kontroluje a hodnotí.

Druhá časť
ĎALŠIE VZDELÁVANIE ZDRAVOTNÍCKYCH PRACOVNÍKOV A INÝCH ODBORNÝCH
PRACOVNÍKOV V ZDRAVOTNÍCTVE

Prvá hlava
SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 10

Rozvoj lekárskeho vied i potreby praxe a delby práce vyžadujú jednotnú sústavu ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov. Toto vzdelávanie organizujú a riadia krajské národné výbory za odbornej pomoci ústavov pre ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov. Toto ďalšie vzdelávanie sa vykonáva v ústavoch pre ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov a na pracoviskách zdravotníckych zariadení, a to podľa zásad ustanovených Ministerstvom zdravotníctva po dohode s Ministerstvom školstva a kultúry.

§ 11

(1) Ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov zahŕňa špecializačnú prípravu lekárov a farmaceutov, pomaturitné štúdium stredných zdravotníckych pracovníkov a ďalšie zdokonaľovanie znalostí.

(2) Hlavnými formami ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov je samostatné štúdium, získavanie znalostí a zručností pod vedením kvalifikovaného pracovníka, seminárne školenie, kurzy a potrebné dopĺňanie znalostí na školiacich miestach alebo iné hromadné akcie usporadúvané v zdravotníckych zariadeniach a v ústavoch pre ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov.

(3) Špecializačná príprava lekárov a farmaceutov a pomaturitné štúdium stredných zdravotníckych pracovníkov sa vykonáva spravidla na pracoviskách týchto pracovníkov, pokiaľ vyhovujú požiadavkám pre tieto účely. Ak je to potrebné, najmä pri špecializačnej príprave pre špecializáciu II. stupňa alebo nadstavbovú špecializáciu, môže sa lekárovi alebo farmaceutovi uložiť doplnenie prípravy. Toto doplnenie sa vykonáva na vysoko kvalifikovaných pracoviskách vybraných pre školenie lekárov alebo farmaceutov z iných pracovísk (ďalej len „školiace miesto“). Ústavy pre ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov určujú náplň školenia na školiacom mieste.

(4) Každý lekár, farmaceut a stredný zdravotnícky pracovník je povinný i po získaní odbornej špecializácie zdokonaľovať svoje znalosti, a to predovšetkým sústavným individuálnym štúdiom.

(5) Vedúci pracovníci na všetkých stupňoch sú povinní viesť svojich spolupracovníkov k všestrannému zdokonaľovaniu kvalifikácie, súčasťou ktorej je ideologická vyspelosť, a odborne usmerňovať ich štúdium i získavanie praktických skúseností.

Druhá hlava
ĎALŠIE VZDELÁVANIE LEKÁROV

Prvý oddiel
Špecializačná príprava

Všeobecné ustanovenia

§ 12

(1) Špecializačnou prípravou získava lekár hlbšie znalosti na výkon odbornej činnosti v niektorom z lekárskejších odborov (špecializácia I. stupňa), prípadne na výkon vyššie kvalifikovanej a užšie špecializovanej činnosti (špecializácia II. stupňa, nadstavbová špecializácia).

(2) Základný rozsah odborných znalostí v jednotlivých špecializačných odboroch, rozsah spoločenskovedných znalostí na základe marxizmu-leninizmu a jazykových znalostí určujú špecializačné náplne, ktoré vydáva ústav pre ďalšie vzdelávanie lekárov a farmaceutov (ďalej len „Inštitút“) po schválení Ministerstvom zdravotníctva.

§ 13

(1) Špecializáciu I. a II. stupňa možno získať v týchto odboroch:

1. interné lekárstvo,
2. pediatria,
3. gynekológia a pôrodnictvo,
4. chirurgia,
5. neurológia,
6. psychiatria,
7. dermatovenerológia,
8. stomatológia,
9. otorinolaryngológia,
10. oftalmológia,
11. rádiodiagnostika,
12. rádioterapia,
13. patologická anatómia,
14. hygiena,
15. mikrobiológia,
16. epidemiológia.

(2) V odbore sociálneho lekárstva, ktorého tematika prestupuje všetky lekárske odbory, možno získať špecializáciu len ako ďalšiu špecializáciu po dosiahnutí špecializácie I. stupňa v niektorom odbore, predovšetkým v internom lekárstve, pediatrii, hygiene a v epidemiológii.

(3) Po dosiahnutí špecializácie I. stupňa možno získať nadstavbovú špecializáciu v odboroch uvedených v prílohe. Pre zvlášť úzko špecializované odbory, ktoré nie sú uvedené v prílohe, môže nadstavbovú špecializáciu priznať výnimočne Ministerstvo zdravotníctva po vyjadrení svojej vedeckej rady.

§ 14

(1) Špecializačná príprava trvá v I. stupni štyri roky, v odbore stomatológie tri roky; v II. stupni a v nadstavbových odboroch ďalšie tri až päť rokov podľa špecializačných náplní.

(2) Ak lekár pracuje v skrátrenom úväzku, predlžuje sa úmerne doba predpísaná na získanie špecializácie.

(3) Ak lekár nepracuje v odbore, v ktorom získal špecializáciu, po dobu dlhšiu ako päť rokov, môže ďalej pracovať ako špecialista v tomto odbore len po predchádzajúcom doplnení znalostí a ich overení kvalifikačnou atestáciou. Nevyhnutné predpoklady pre doplnenie znalostí zabezpečí Ministerstvo zdravotníctva, u lekárov pracujúcich v ústredne riadených zariadeniach Ministerstvo zdravotníctva.

(4) Lekár môže získať špecializáciu najviac v troch odboroch.

§ 15

(1) Do špecializačnej prípravy možno započítavať len prácu v odbore vykonávanú v pracovnom pomere. Ministerstvo zdravotníctva ustanoví, či a v akom rozsahu sa započítava práca v odbore vykonávaná mimo pracovného pomeru.

(2) Lekárska prax v inom odbore sa započítava len do doby vlastnej špecializačnej prípravy, a to najviac dvoma mesiacmi.

(3) Zo základnej vojenskej služby sa započítava do celkovej špecializačnej prípravy šesť mesiacov. Pokiaľ vykonal lekár základnú vojenskú službu pred ukončením dvanásťmesačnej všeobecnej časti špecializačnej prípravy, započítava sa mu do tejto všeobecnej časti dvoma mesiacmi, zvyšujúcimi štyrmi mesiacmi do vlastnej špecializačnej prípravy. Odborná činnosť lekára vykonávaná v priebehu základnej vojenskej služby v špecializačnom odbore sa však započítava do špecializačnej prípravy v celom rozsahu.

(4) Odôvodnená dlhodobá neprítomnosť v práci sa započítava do celkovej špecializačnej prípravy najviac dvoma mesiacmi.

Všeobecná časť špecializačnej prípravy**§ 16**

(1) Špecializačná príprava pre prvú špecializáciu sa začína všeobecnou časťou, cieľom ktorej je upevniť a prehĺbiť pod vedením skúseného odborníka teoretické i praktické znalosti získané v priebehu štúdia.

(2) Všeobecná časť špecializačnej prípravy sa vykonáva

- a) u absolventov fakulty všeobecného lekárstva a fakulty detského lekárstva po dobu dvanástich mesiacov v odbore interného lekárstva a chirurgie, pričom musia absolventi získať potrebné znalosti i z odboru prenosných chorôb a gynekológie;
- b) u absolventov lekárskej fakulty hygienickej po dobu dvanástich mesiacov v odbore interného lekárstva a v jednotlivých úsekoch hygieny a epidemiológie, pričom musia absolventi získať aj potrebné znalosti z odboru prenosných chorôb;
- c) u absolventov stomatologického smeru fakulty všeobecného lekárstva a u ostatných absolventov zaradených do špecializácie v stomatológii počas dvojmesačnej prípravy v tomto odbore.

Rozsah a časové rozdelenie činností v jednotlivých odboroch určia špecializačné náplne.

(3) Krajské národné výbory určujú pracoviská, na ktorých sa vykonáva všeobecná časť špecializačnej prípravy, a to náležite vybavené oddelenia nemocníc s poliklinikou a hygienických staníc.

(4) Pri ďalšej špecializácii I. stupňa sa trvanie špecializačnej prípravy u absolventov fakulty všeobecného lekárstva a fakulty detského lekárstva skracuje o dobu jej všeobecnej časti.

§ 17

(1) Za organizáciu všeobecnej časti špecializačnej prípravy zodpovedajú riaditelia nemocníc s poliklinikou. Za odborné vedenie lekárov zodpovedajú vedúci pracovníci príslušných odborných pracovísk.

(2) Pri nástupe prvej špecializačnej prípravy vydá krajský národný výbor lekárovi špecializačný index, do ktorého sa plynule zaznamenáva jej priebeh.

Vlastná špecializačná príprava

§ 18

(1) Najneskôr do tridsiatich dní po ukončení všeobecnej časti špecializačnej prípravy Ministerstvo zdravotníctva určí po prerokovaní s lekárom odbor, v ktorom sa bude vykonávať vlastná špecializačná príprava lekára. U lekárov, ktorí pracujú v ústredne riadených zariadeniach, určí odbor Ministerstvo zdravotníctva.

(2) Výber odboru sa pripravuje už v priebehu všeobecnej časti špecializačnej prípravy na základe hodnotenia schopností lekára i s prihliadnutím na jeho spoločensky odôvodnené záujmy a v súlade s perspektívnou potrebou špecialistov.

(3) Určený špecializačný odbor sa zaznamenáva do indexu.

(4) Zmenu určeného odboru v priebehu špecializačnej prípravy môže vykonať zo závažných dôvodov orgán príslušný na určovanie odboru, a to len na základe dohody s lekárom.

§ 19

(1) Vlastná špecializačná príprava sa vykonáva na odborných pracoviskách zdravotníckych zariadení, lekárskech fakúlt a výskumných ústavov.

(2) Lekárom pracujúcim v teoretických odboroch sa do predpísanej doby špecializácie v klinickom odbore započítava jeden až tri roky doterajšej praxe podľa rozsahu použiteľnosti znalostí z teoretického odboru pre zvolený odbor; započítateľnosť individuálne posúdi Inštitút.

§ 20

(1) Po dobu vlastnej špecializačnej prípravy sa pripravuje lekár pod vedením vedúceho lekára odborného pracoviska podľa individuálneho študijného plánu.

(2) Študijný plán pre špecializačnú prípravu v I. stupni vypracúva vedúci lekár odborného pracoviska podľa vzorového plánu vydaného Inštitútom. Pri zostavovaní plánu prihliada na pracovné možnosti zariadenia i na doterajšie skúsenosti a znalosti lekára.

(3) Znalosti a skúsenosti získavané počas špecializačnej prípravy preveruje vedúci lekár odborného pracoviska aspoň raz za pol roka; výsledok zaznamenáva do indexu.

§ 21

(1) Ak lekár splnil určené požiadavky špecializačnej prípravy, overuje sa požadovaná úroveň jeho znalostí kvalifikačnou atestáciou. Miesto, termín a spôsob kvalifikačnej atestácie určuje Inštitút.

(2) Pri kvalifikačnej atestácii sa upúšťa od preskúšania

- a) znalostí spoločenskovedných, ak lekár úspešne absolvoval trojročnú večernú univerzitu marxizmu-leninizmu alebo úspešne zložil zodpovedajúce skúšky ako súčasť prípravy na vedeckú hodnosť alebo skoršej atestácie,
- b) znalostí jazykových, ak má lekár štátnu jazykovú skúšku alebo úspešne zložil jazykovú skúšku ako súčasť prípravy na vedeckú hodnosť alebo skoršej atestácie.

§ 22

(1) Prihlášku na kvalifikačnú atestáciu podáva lekár Inštitútu prostredníctvom Ministerstva zdravotníctva. Ak Ministerstvo zdravotníctva má za to, že lekár nespĺňa predpoklady kvalifikačnej atestácie, odmietne podanie prihlášky s náležitým odôvodnením.

(2) Kvalifikačné atestácie sa vykonávajú v jednotlivých odboroch aspoň dvakrát ročne, a to pred komisiou Inštitútu ustanovenou po dohode s Ministerstvom zdravotníctva.

(3) Po úspešne zloženej kvalifikačnej atestácii vydá Inštitút z poverenia Ministerstva zdravotníctva lekárovi diplom o špecializácii.

(4) Kvalifikačná atestácia môže sa pri neúspechu opakovať najskôr za pol roka, a to najviac dvakrát; po tretí raz len úplne výnimočne so súhlasom Ministerstva zdravotníctva. Opravné kvalifikačné atestácie sa vykonávajú vždy pred ústrednou komisiou Inštitútu.

Špecializácia II. stupňa a nadstavbová špecializácia

§ 23

(1) Lekári, ktorí získali špecializáciu I. stupňa, môžu sa ďalej pripravovať na špecializáciu II. stupňa, prípadne na nadstavbovú špecializáciu. Obvodní lekári sa môžu pripravovať na špecializáciu II. stupňa v odbore interného lekárstva len výnimočne podľa študijného plánu vydaného Inštitútom po schválení Ministerstvom zdravotníctva.

(2) Zaradenie lekára do tejto ďalšej špecializačnej prípravy vykoná na jeho žiadosť a podľa potrieb rozvoja zdravotníckych služieb Ministerstvo zdravotníctva; u lekárov, ktorí pracujú v ústredne riadených zariadeniach, Ministerstvo zdravotníctva. Pri tom Ministerstvo zdravotníctva posúdi, či pracovisko, na ktorom zaraďovaný lekár pracuje, spĺňa predpoklady na získanie príslušnej špecializácie.

(3) Kvalifikačnú atestáciu pre špecializáciu II. stupňa alebo nadstavbovú špecializáciu môže Inštitút vo zvlášť odôvodnených prípadoch povoliť i lekárom, ktorí neboli zaradení do špecializačnej prípravy, splňajú však ostatné požadované predpoklady.

§ 24

Kvalifikačné atestácie pri špecializáciách II. stupňa a nadstavbových špecializáciách sa vykonávajú pred ústrednou komisiou Inštitútu, a to najmenej raz ročne. Inštitút môže pred povolaním lekára na kvalifikačnú atestáciu určiť potrebné doplnenie prípravy. Pri neúspechu môže sa kvalifikačná atestácia opakovať najskôr za pol roka, a to len raz. Druhé opakovanie

kvalifikačnej atestácie je možné len úplne výnimočne, a to po schválení Ministerstvom zdravotníctva.

§ 25

Pokiaľ nie je v § 23 a 24 ustanovené inak, platia pre špecializácie II. stupňa a nadstavbové špecializácie obdobne ustanovenia o špecializačnej príprave a kvalifikačných atestáciách pre I. stupeň.

Druhý oddiel

Ďalšie zdokonaľovanie znalostí

Seminárne školenie

§ 26

(1) Na priebežné zvyšovanie kvalifikácie lekárov sa organizuje seminárne školenie.

(2) Seminára na pracoviskách usporadúva vedúci pracoviska pre lekárov svojho odboru. Seminára môžu sa usporadúvať aj spoločne pre pracoviská príbuzných odborov; pre lekárov užších klinických odborov možno tieto seminára sústrediť do príslušnej nemocnice s poliklinikou II. typu. Tematiku určí vedúci tak, aby zodpovedala aktuálnym potrebám pracoviska. Významnou formou seminárneho školenia so spoločnou tematikou sú seminára klinicko-patologické a klinicko-súdno-lekárske.

(3) Ústavné seminára usporadúva riaditeľ zdravotníckeho zariadenia o závažných otázkach, znalosť ktorých je nevyhnutná pre lekárov všetkých odborov.

(4) Krajské seminára môžu sa usporadúvať len pre vybraných lekárov jedného odboru alebo i príbuzných odborov. Tieto seminára usporadúva krajský ústav národného zdravia.

(5) Ministerstvo zdravotníctva určuje na každý rok hlavné povinné témy seminárov.

§ 27

(1) Za plánovanie a za organizáciu seminárneho školenia zodpovedajú vedúci pracovísk a riaditelia ústavov národného zdravia a ústredne riadených zariadení.

(2) Prednášať na seminári je povinnosťou odborníkov zdravotníckych zariadení; pre špeciálnu tematiku, prednesenie ktorej nemôžu zabezpečiť títo odborníci, možno pozvať ako prednášajúceho iného odborníka za odmenu podľa všeobecných predpisov.

(3) Účasť na seminári je povinná pre všetkých lekárov, na ktorých sa vzťahuje. Vedúci pracoviska je povinný pritom zabezpečiť, aby nebola narušená nevyhnutná prevádzka pracoviska.

(4) Lekárom treba umožniť podľa pracovných podmienok účasť na významných akciách usporiadaných Československou spoločnosťou J. E. Purkyně, ktorými sa dopĺňa ich kvalifikácia. Tieto akcie môžu sa tiež spájať so seminárnym školením.

(5) Nevyhnutné výdavky dopravy na akcie uvedené v predchádzajúcich odsekoch sa účastníkom uhrádzajú v rozsahu ustanovenom platnými predpismi, pokiaľ sú povinné podľa predchádzajúcich ustanovení a pokiaľ účastníka na takú akciu vyšle riaditeľ zdravotníckeho zariadenia.

Iné formy ďalšieho zdokonaľovania znalostí

§ 28

(1) Pre ďalšie zdokonaľovanie znalostí lekárov sa usporadúvajú aj tematické kurzy, školenia na školiacich miestach a ďalšie školiace akcie na oboznámenie so špeciálnymi, novými metódami a aktuálnymi úlohami zdravotníckych služieb a na prípravu na vedúce funkcie.

(2) Akcie uvedené v predchádzajúcom odseku organizuje Inštitút alebo krajský ústav národného zdravia v rozsahu určenom Ministerstvom zdravotníctva podľa učebných programov vydaných Inštitútom.

§ 29

Inštitút usporadúva spravidla v období troch rokov pre vedúcich odborníkov-školiateľov kurzy cyklického doškoľovania o najnovších poznatkoch v odbore. Účastníci tohto školenia sú povinní preniesť tieto poznatky na školiacich akciách organizovaných ústavmi národného zdravia na všetkých lekárov príslušného odboru, aby každý z nich získal vždy v priebehu troch rokov celkové doplnenie znalostí.

§ 30

Dentisti si zdokonaľujú svoje znalosti na školiacich akciách spravidla spoločne s lekármi stomatologických pracovísk.

Tretia hlava

ĎALŠIE VZDELÁVANIE FARMACEUTOV

Špecializačná príprava

§ 31

(1) Špecializáciu možno získať v týchto farmaceutických odboroch:

1. ústavné lekárenstvo,
2. farmaceutická technológia,
3. farmaceutická analýza.

(2) V odbore ústavného lekárenstva možno získať špecializáciu I. a II. stupňa, v ostatných odboroch len I. stupňa; Ministerstvo zdravotníctva môže však podľa potreby i v týchto odboroch zaviesť špecializáciu II. stupňa.

(3) Po dosiahnutí špecializácie I. stupňa možno získať nadstavbovú špecializáciu v odboroch uvedených v prílohe.

§ 32

(1) Špecializačná príprava trvá v I. stupni štyri roky, v II. stupni a v nadstavbových odboroch ďalšie tri až päť rokov podľa špecializačných náplní.

(2) Prvý rok po promócii je určený na absolvovanie všeobecnej časti špecializačnej prípravy a môže sa absolvovať na rôznych farmaceutických pracoviskách, ak na nich farmaceut vykonáva odbornú činnosť pri príprave, výdaji a kontrole liekov ako svoju hlavnú pracovnú náplň. Po absolvovaní tejto časti prípravy je farmaceut zaradený do špecializačného odboru.

§ 33

Pokiaľ nie je v ustanoveniach § 31 a 32 ustanovené inak, platia o ďalšom vzdelávaní farmaceutov obdobne ustanovenia o ďalšom vzdelávaní lekárov.

Štvrtá hlava**ĎALŠIE VZDELÁVANIE STREDNÝCH ZDRAVOTNÍCKYCH PRACOVNÍKOV****Nástupná prax absolventov stredných zdravotníckych škôl****§ 34**

(1) Ďalšie vzdelávanie stredných zdravotníckych pracovníkov sa začína nástupnou praxou na základných pracoviskách, ktorá umožňuje absolventom prehĺbiť a doplniť znalosti získané štúdiom.

(2) Nástupná prax trvá šesť až dvanásť mesiacov. Jej dĺžku určí vedúci pracoviska individuálne, a to podľa osobných vlastností, školského prospechu a výsledkov práce absolventa v priebehu šesťmesačnej nástupnej praxe.

§ 35

(1) Priebeh nástupnej praxe plynule kontroluje a hodnotí vedúci pracoviska. Po jej ukončení vykoná vedúci pracoviska celkové zhodnotenie výsledkov a záver zaznamená do osobného spisu.

(2) Odôvodnená dlhodobá neprítomnosť v práci sa do nástupnej praxe započítava najviac dvoma mesiacmi.

§ 36**Seminárne školenie**

(1) Semináre pre stredných zdravotníckych pracovníkov organizujú vedúci pracovísk, a to podľa plánu, ktorý schvaľuje riaditeľ zariadenia.

(2) O všeobecnej tematike sa usporadúvajú semináre pre pracovníkov celého zariadenia. Ak je v zariadení malý počet pracovníkov toho istého odboru, zúčastňujú sa seminárov usporadúvaných zdravotníckym zariadením vyššieho typu.

(3) Pokiaľ nie je v predchádzajúcich odsekoch ustanovené inak, platia pre seminárne školenie stredných zdravotníckych pracovníkov obdobne ustanovenia o seminárnom školení lekárov.

§ 37**Krátkodobé školiace akcie**

(1) Pre ďalšie zdokonaľovanie znalostí stredných zdravotníckych pracovníkov a na ich oboznámenie so špeciálnymi metódami a aktuálnymi úlohami v zdravotníckych službách sa usporadúvajú tematické kurzy, školenia na školiacich miestach a iné krátkodobé školiace akcie.

(2) Akcie uvedené v predchádzajúcom odseku organizuje ústav pre ďalšie vzdelávanie stredných zdravotníckych pracovníkov (ďalej len „Ústav“) alebo ústav národného zdravia v rozsahu ustanovenom Ministerstvom zdravotníctva podľa učebných programov vydaných Ústavom.

§ 38**Príprava pracovníkov pre vedúce funkcie**

(1) Pre pracovníkov, ktorí sa pripravujú na vedúce funkcie ustanovené Ministerstvom zdravotníctva alebo tieto funkcie novo nastúpili, usporadúva Ústav osobitné školiace akcie. Účasť na týchto školiacich akciách je povinná.

(2) Školiace akcie sa zakončujú skúškou, o ktorej sa vydáva osvedčenie. Skúška sa môže opakovať najskôr po troch mesiacoch, a to iba raz.

§ 39**Príprava pracovníkov na funkcie učiteľov stredných zdravotníckych škôl**

Pre pracovníkov, ktorí sa pripravujú na funkciu učiteľov stredných zdravotníckych škôl alebo tieto funkcie novo nastúpili a doteraz nenadobudli pedagogickú kvalifikáciu štúdiom na vysokej škole, usporadúva Ústav podľa osnôv ustanovených Ministerstvom zdravotníctva osobitné školiace akcie.

§ 40**Cyklické doškoľovanie**

(1) Na zabezpečenie všestranného periodického dopĺňania znalostí stredných zdravotníckych pracovníkov v jednotlivých odboroch a úsekoch práce sa postupne zavádza cyklické doškoľovanie vykonávané spravidla v období piatich rokov.

(2) Ústav usporadúva spravidla v období piatich rokov pre vedúcich stredných zdravotníckych pracovníkov cyklické doškoľovanie o najnovších poznatkoch v odbore. Účastníci tohto školenia sú povinní preniesť tieto poznatky na školiacich akciách organizovaných ústavmi národného zdravia na všetkých stredných zdravotníckych pracovníkov príslušného odboru, aby každý z nich získal najmenej raz za päť rokov celkové doplnenie znalostí.

§ 41**Pomaturitné štúdium**

(1) Pomaturitným štúdiom sa získava odborná špecializácia na úsekoch práce, ktoré sú uvedené v prílohe, prípadne na ďalších úsekoch, ktoré určí Ministerstvo zdravotníctva podľa potrieb rozvoja zdravotníckych služieb.

(2) Výber účastníkov pomaturitného štúdia vykonávajú riaditelia ústavov národného zdravia a riaditelia ústredne riadených zariadení; určia súčasne pracovníka, ktorý zodpovedá za sústavné vedenie účastníkov tohto štúdia.

(3) Pomaturitné štúdium trvá spravidla tri roky a ukončuje sa záverečnou skúškou pred komisiou, ktorú zriaďuje Ústav po dohode s Ministerstvom zdravotníctva. O záverečnej skúške sa vydáva osvedčenie. Skúšku možno opakovať najskôr za pol roka a najviac dvakrát.

(4) Obsahovú náplň, zásady organizácie a spôsob vykonávania pomaturitného štúdia ustanoví Ministerstvo zdravotníctva.

Piata hlava**ĎALŠIE VZDELÁVANIE NIŽŠÍCH ZDRAVOTNÍCKYCH PRACOVNÍKOV****§ 42**

(1) Ďalšie vzdelávanie nižších zdravotníckych pracovníkov je založené predovšetkým na plynulom zdokonaľovaní ich znalostí a zručností pri práci pod vedením stredných zdravotníckych pracovníkov, lekárov alebo farmaceutov.

(2) Nižší zdravotnícki pracovníci, ktorí majú predpoklady pre získanie vyššej kvalifikácie, môžu sa prihlásiť na štúdium popri zamestnaní na strednej zdravotníckej škole.

Šiesta hlava**ĎALŠIE VZDELÁVANIE INÝCH ODBORNÝCH PRACOVNÍKOV V ZDRAVOTNÍCTVE****§ 43**

(1) Vedúci pracovníci sú povinní starať sa o to, aby iní odborní pracovníci v zdravotníctve okrem zvyšovania svojich vlastných odborných znalostí a zručností získavali i potrebné zdravotnícke znalosti.

(2) Podľa potreby sa títo pracovníci zúčastňujú aj na seminároch a iných akciách na zvyšovanie kvalifikácie obdobne ako zdravotnícki pracovníci.

Tretia časť**SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA*)****§ 44**

(1) Táto vyhláška sa vzťahuje i na zdravotníckych pracovníkov vykonávajúcich zdravotnícke povolanie mimo odvetvia zdravotníctva s výnimkou ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov teoretických odborov a lekárov-učiteľov na vysokých školách.

(2) Príslušné ústredné úrady po dohode s Ministerstvom zdravotníctva určia, ktoré orgány v týchto odvetviach plnia úlohy, ktoré podľa tejto vyhlášky patria Ministerstvu zdravotníctva a národným výborom.

(3) Podrobnejšiu úpravu, prípadne odchýlky potrebné pre účely vojenskej zdravotnej služby môže zaviesť Ministerstvo národnej obrany po dohode s Ministerstvom zdravotníctva.

§ 45

Profesorom a docentom priznáva na ich žiadosť Ministerstvo zdravotníctva špecializáciu príslušného odboru, a to i II. stupňa, prípadne nadstavbovú špecializáciu bez kvalifikačnej atestácie.

§ 46

(1) Lekári, ktorí získali špecializáciu podľa vyhlášky č. 161/1954 Ú. l. (č. 187/1954 Ú. v.) v odboroch uvedených v tejto vyhláške, majú naďalej špecializáciu podľa tejto vyhlášky.

(2) Lekárom, ktorí získali špecializáciu pred účinnosťou tejto vyhlášky v odboroch, ktoré nie sú uvedené v tejto vyhláške alebo v jej prílohe, vydá Inštitút diplom o najbližšej príbuznej špecializácii (§ 48).

(3) Lekári, ktorí získali podľa vyhlášky č. 161/1954 Ú. l. (č. 187/1954 Ú. v.) špecializáciu, ktorá sa podľa tejto vyhlášky a jej prílohy mení na špecializáciu nadstavbovú, majú priamo túto nadstavbovú špecializáciu bez toho, že by tým získali špecializáciu I. stupňa v príslušnom odbore.

§ 47

(1) Lekárom, ktorí pred účinnosťou tejto vyhlášky získali špecializáciu v odboroch, v ktorých sa novo zavádza II. stupeň špecializácie alebo špecializácia nadstavbová, Inštitút prizná túto špecializáciu bez kvalifikačnej atestácie, ak úspešne pracujú v odbore aspoň desať rokov pred účinnosťou tejto vyhlášky a zastávajú vedúce funkcie (predovšetkým funkcie vedúceho oddelenia nemocnice s poliklinikou alebo vedúceho odboru hygienickej stanice). Ďalej prizná túto špecializáciu vedeckým pracovníkom výskumných ústavov a odborným asistentom lekárskeho fakúlt a Inštitútu, pokiaľ sú poverení vedením samostatného pracovného úseku a pracujú v odbore aspoň desať rokov pred účinnosťou tejto vyhlášky.

(2) Lekári, ktorí majú v týchto odboroch pred účinnosťou tejto vyhlášky aspoň tri roky praxe po získaní základnej špecializácie podľa skorších predpisov, sú oprávnení podrobiť sa kvalifikačnej atestácii bez ohľadu na ustanovenia § 23 a 24; Inštitút môže však viazať prijatie prihlášky na potrebné doplnenie praktických skúseností.

§ 48

Žiadosti o prehodnotenie špecializácií podľa predchádzajúcich ustanovení lekári sú povinní podať Inštitútu prostredníctvom nadriadených orgánov do dvanástich mesiacov od začiatku účinnosti tejto vyhlášky.

§ 49

(1) Ustanovenia o všeobecnej časti špecializačnej prípravy (§ 16 a 17) sa vzťahujú na lekárov, ktorí začnú špecializačnú prípravu po 1. júli 1967.

(2) U lekárov, ktorí sa v deň začiatku účinnosti tejto vyhlášky pripravujú na kvalifikačnú atestáciu podľa skorších predpisov, zostáva určený druh a stupeň špecializácie bezo zmeny za predpokladu, že vykonajú kvalifikačnú atestáciu najneskôr do dvanástich mesiacov od doby, ktorá bola potrebná na zloženie kvalifikačnej atestácie podľa doterajších predpisov. Ak však ide o odbor, ktorý nie je uvedený v tejto vyhláške alebo v jej prílohe a kvalifikačná atestácia sa nevykoná do dvanástich mesiacov od začiatku účinnosti tejto vyhlášky, vykoná krajský národný výbor, pri ústredne riadených zariadeniach Ministerstvo zdravotníctva, zmenu odboru na najbližšie príbuzný odbor uvedený v tejto vyhláške a zabezpečí potrebné doplnenie znalostí.

§ 50

(1) Spôsobilosť na výkon povolania stredných zdravotníckych pracovníkov získaná podľa skorších predpisov zostáva nedotknutá.

(2) Asistentmi hygienickej služby podľa tejto vyhlášky sú i strední zdravotnícki pracovníci, ktorí získali podľa skorších predpisov spôsobilosť na výkon povolania sanitárnych pracovníkov.

(3) V mimoriadnych prípadoch, spravidla starším pracovníkom môže minister zdravotníctva povoliť výkon povolania stredného zdravotníckeho pracovníka bez toho, že by na to získali predpísané vzdelanie, ak je to odôvodnené a overené ich rozsiahlymi odbornými skúsenosťami, znalosťami a veľmi dobrými pracovnými výsledkami.

§ 51

(1) Strední zdravotnícki pracovníci, ktorí podľa skorších predpisov získali špecializáciu zodpovedajúcu úsekom práce uvedeným v prílohe tejto vyhlášky, sú kvalifikovaní ako absolventi pomaturitného štúdia podľa ustanovenia § 41. Ak ide o úsek práce, ktorý nie je uvedený v prílohe, môže Ústav po schválení Ministerstvom zdravotníctva priznať špecializáciu v najbližšie príbuznom úseku práce.

(2) Za absolventov pomaturitného štúdia podľa § 41 sa považujú aj tí pracovníci, ktorí podľa skorších predpisov získali na základe predpísanej praxe a odbornej skúšky osvedčenie o kvalifikácii inštrumentárky pracujúcej na operačnej sále.

(3) U stredných zdravotníckych pracovníkov, ktorí sa v deň začiatku účinnosti tejto vyhlášky pripravujú na kvalifikačné atestácie podľa skorších predpisov, zostáva určený druh špecializácie bezo zmeny za predpokladu, že vykonajú kvalifikačnú atestáciu do 31. decembra 1966. Ak však ide o špecializáciu na úseku práce, ktorý nie je uvedený v prílohe tejto vyhlášky, a kvalifikačná atestácia sa nevykoná do určeného času, vykonajú riaditelia ústavov národného zdravia a riaditelia ústredne riadených zariadení zmenu špecializácie na najbližšie príbuzný úsek práce podľa prílohy tejto vyhlášky a zabezpečia potrebné doplnenie znalostí.

(4) Žiadosti o prehodnotenie špecializácií podľa predchádzajúcich ustanovení strední zdravotnícki pracovníci sú povinní podať Ústavu prostredníctvom nadriadených orgánov do dvanástich mesiacov od začiatku účinnosti tejto vyhlášky.

§ 52

Za pomocných stredných zdravotníckych pracovníkov okrem tých, ktorí túto spôsobilosť získali podľa skorších predpisov, sa považujú aj pracovníci, ktorí študujú popri zamestnaní na strednej zdravotníckej škole a absolvovali už časť tohto štúdia určenú Ministerstvom zdravotníctva.

§ 53

(1) Zrušujú sa:

vyhláška Ministerstva zdravotníctva č. 27/1954 Ú. l. (č. 43/1954 Ú. v.) o evidencii a povinnom hlásení zdravotníckych pracovníkov,

vyhláška Ministerstva zdravotníctva č. 161/1954 Ú. l. (č. 187/1954 Ú. v.) o špecializácii lekárov,

vyhláška Ministerstva zdravotníctva č. 40/1953 Ú. l. (č. 70/1953 Ú. v.) o odbornej spôsobilosti a odbornej výchove stredných zdravotníckych pracovníkov, vyhláška Ministerstva zdravotníctva č. 222/1951 Ú. l. (č. 251/1951 Ú. v.) o dentistických skúškach,

inštrukcia por. č. 66/1960 Sb. instr. (por. č. 79/1960 Zb. instr.) o špecializácii lekárnikov.

(2) Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. júlom 1966.

Minister:

Plojhar v. r.

**Príloha vyhlášky č. 44
1966 Zb.****I.**

Po dosiahnutí špecializácie I. stupňa v lekárskom odbore možno získať nadstavbovú špecializáciu v ďalej uvedených užších odboroch:

1. pri špecializácii v internom lekárstve
 - a) prenosné choroby
 - b) kardiológia
 - c) reumatológia
 - d) dorastové lekárstvo
 - e) telovýchovné lekárstvo
 - f) endokrinológia
 - g) gastroenterológia
 - h) poruchy látkovej premeny a výživy
 - ch) hematológia a transfúzna služba
 - i) tuberkulóza a respiračné choroby
 - j) klinická biochémia
 - k) choroby z povolania
 - l) fyziatria-balneológia
 - m) anesteziológia
2. pri špecializácii v pediatrii
 - a) prenosné choroby
 - b) detská kardiológia
 - c) detská tuberkulóza a respiračné choroby
 - d) detská neurológia
 - e) detská psychiatria
 - f) dorastové lekárstvo
 - g) telovýchovné lekárstvo
 - h) hematológia a transfúzna služba
 - ch) klinická biochémia
 - i) fyziatria-balneológia
 - j) hygiena detí a dorastu
 - k) anesteziológia
3. pri špecializácii v gynekológii
 - a) fyziatria-balneológia
 - b) anesteziológia
4. pri špecializácii v chirurgii
 - a) ortopédia
 - b) urológia
 - c) detská chirurgia

- d) torakochirurgia
 - e) neurochirurgia
 - f) stomatochirurgia
 - g) plastická chirurgia
 - h) anesteziológia
5. pri špecializácii v neurológii
detská neurológia
 6. pri špecializácii v psychiatrii
detská psychiatria
 7. pri špecializácii v stomatológii
 - a) stomatochirurgia
 - b) paradontológia
 - c) ortodoncia
 8. pri špecializácii v otorinolaryngológii
foniatria
 9. pri špecializácii v hygiene
 - a) hygiena všeobecná a komunálna
 - b) hygiena práce
 - c) hygiena detí a dorastu
 - d) hygiena výživy a predmetov bežného užívania
 - e) hygiena žiarenia
 10. pri špecializácii v patologickej anatómii
súdne lekárstvo
 11. pri špecializácii v mikrobiológii
 - a) lekárska virológia
 - b) lekárska parazitológia.

Ministerstvo zdravotníctva môže vo zvlášť odôvodnených prípadoch povoliť výnimočne nadstavbovú špecializáciu, aj keď uchádzač získal špecializáciu v inom odbore, než pri ktorom je nadstavbová špecializácia uvedená.

Pokiaľ v niektorých nadstavbových odboroch trvá nedostatok lekárov, môže Ministerstvo zdravotníctva povoliť, aby boli lekári zaraďovaní do špecializačnej prípravy v týchto nadstavbových odboroch bez predchádzajúcej špecializácie v príslušnom odbore. Pritom je potrebné zabezpečiť špecializačnou náplňou a obsahom prípravy, aby lekár získal potrebné znalosti v príslušnom odbore.

II.

Po dosiahnutí špecializácie vo farmaceutickom odbore možno získať nadstavbovú špecializáciu v týchto užších odboroch:

1. pri špecializácii vo všetkých odboroch
farmakognózie
2. pri špecializácii vo farmaceutickej technológii
technológia biologických liečiv
3. pri špecializácii vo farmaceutickej analýze
biochemická a toxikologická analýza.

III.

Pomaturitné štúdium stredných zdravotníckych pracovníkov sa vykonáva v týchto úsekoch práce:

1. v odbore zdravotných sestier, detských sestier a ženských sestier
 - a) inštrumentovanie na operačnej sále
 - b) sociálna služba
2. v odbore rehabilitačných pracovníkov
 - a) liečebná telesná výchova
 - b) liečba prácou
3. v odbore zdravotných laborantov
 - a) biochémia
 - b) hematológia a transfúzna služba
 - c) mikrobiológia a virológia
 - d) histológia
 - e) hygienické laboratórne metódy
4. v odbore röntgenových laborantov
röntgenová a rádiová terapia
5. v odbore asistentov hygienickej služby
 - a) hygiena všeobecná a komunálna
 - b) hygiena práce
 - c) hygiena výživy a predmetov bežného užívania
 - d) hygiena detí a dorastu
 - e) epidemiológia.

*) Vládne nariadenie č. 25/1951 Zb. o dentistoch.

*) Pôsobnosť orgánov Slovenskej národnej rady pri plnení úloh vyplývajúcich z tejto vyhlášky určí zákon Slovenskej národnej rady vydaný podľa § 73 zákona č. 20/1966 Zb.

